

Sak

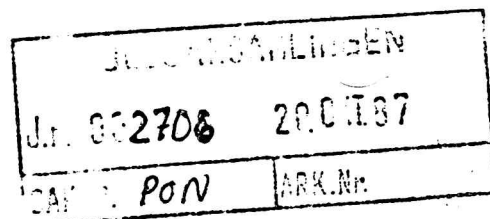
FORESPØRSEL OM OLDFUNN OG ARKEOLOGISKE UTGRAVNINGER I HEMSEDALS-
FJELLET I HEMSEDAL OG ÅL KOMMUNER I BUSKERUD.

Dok.nr.	Dato	Dokument (type, tittel)	Merknader
1	13.10.87	Brev til Per Oscar Nybruget fra Svein Rosseland	
2	13.10.87	Brev til U.O. fra Svein Rosseland.	

SVEIN ROSSELAND
2660 DOMBÅS.
tlf.: 062- 41 709.

Grenå 13.okt.1987.

Universitetets Oldsakssamling
v/ Per Oscar Nybruket.

Undertegnede arbeider med en utredning for opprettelse av et senter for natur og kultur i Hemsedalsfjellet. Utredningen skal blant annet peke på viktige kulturhistoriske trekk. I den forbindelse ville det være til stor hjelp om det fra Oldsakssamlingens side kunne utferdiges en oversikt over hva man kjenner til regionen gjennom arkeologiske utgravninger og registreringer.

Vedlagt følger en kartskisse over senterets arbeidsmark.

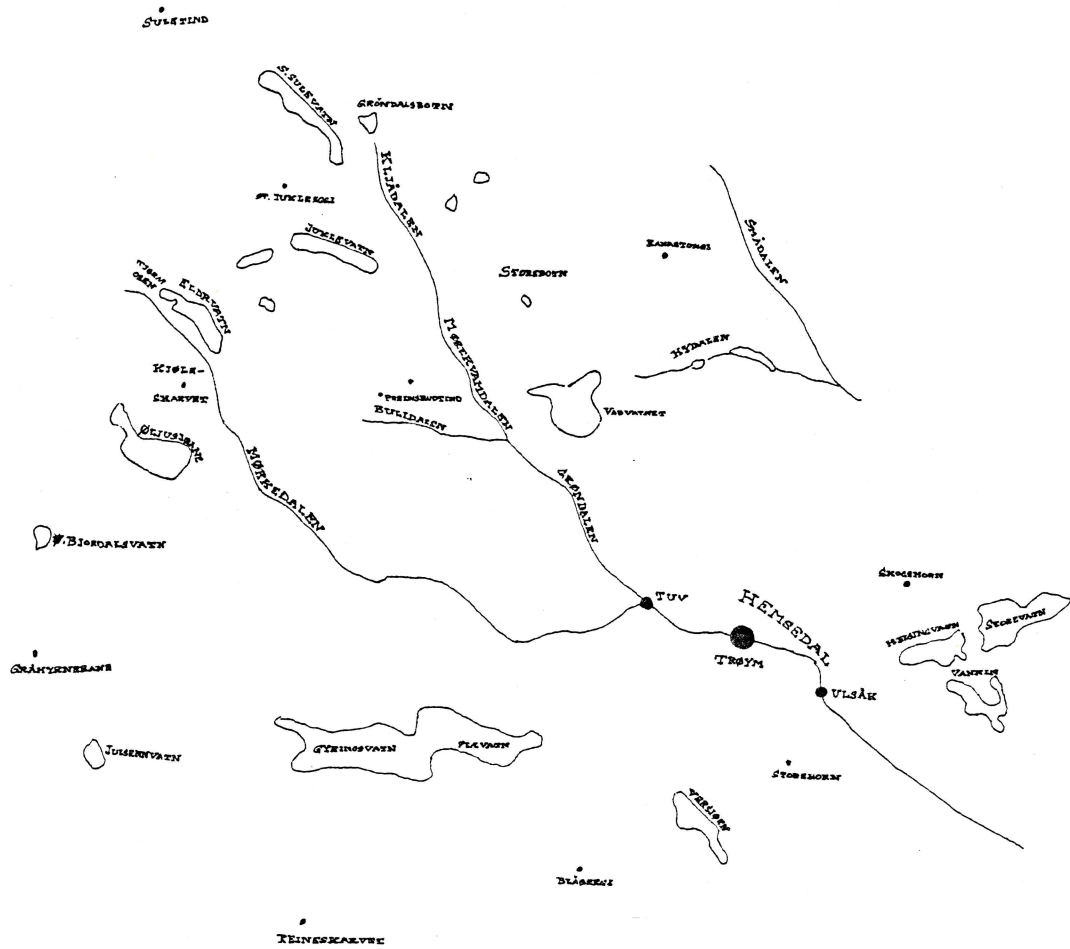
Vennlig hilsen
Svein Rosseland
Svein Rosseland

Anm.: Inntil 30. okt. treffes jeg på følgende adresse:

Svein Rosseland
Robstrupvej 15
DK- 8500 Grenå
Danmark.

Tlf.: 095 45 6 32 53 14.

SENTERETS
ARBEIDSMARK

2.

SVEIN ROSSELAND
2660 DOMBÅS
tlf.: 062- 41 709.

Grenå 13.okt.1987.

UNIVERSITETETS OLDSAKSSAMLING.

Undertegnede arbeider med en utredning for opprettelse av et senter for natur og kultur i Hemsedalsfjellet. Utredningen skal blant annet peke på viktige kulturhistoriske trekk ved området.

I den forbindelse har jeg henvendt meg til Oldsakssamlingen ved Per Oscar Nybruket, for å få utferdiget en oversikt over hva man kjenner til regionen gjennom arkeologiske utgravinger og registreringer (brev av 13.okt.1987.).

Det vil imidlertid også være interessant å få vite hvilke muligheter senteret har for å anvende funn fra egnens lokaliteter i tilknytning til faste og særlige utstillinger.

Som det vil fremgå av vedlagte kartskisse over senterets arbeidsmark går denne på tvers av dagens kommunegrenser. Vil det by på problemer å få stille ut funn fra lokalitetene ved Gyrimosvatn når disse ligger i Ål Kommune og ikke i Hemsedal Kommune?

Som et ledd i oppbygningen av et senter for formidling av fjellets natur og kulturhistorie, ville det være en styrke om en f.eks. fikk anledning til å selge relevante artikler i særtrykk fra Oldsakssamlingens Årbok m.v. Forhåpentligvis kunne det også gi seg utslag i en liten økonomisk gevinst for både Oldsakssamlingen og for Senter for Natur og Kultur i Hemsedalsfjellet.

Jeg ser fram til et imøtekommende svar.

Vennlig hilsen
Svein Rosseland

Inntil 30.okt.:

Svein Rosseland
Robstrupvej 15
DK- 8500 Grenå, Danmark.

Rådmannen:

Rådmannen er samd i at prosjektet verkar interessant, både frå eit kultur-synspunkt og som ein tilvekst til dei aktivitetar ein har å tilby turistar i Hemsedal. Ein bør stille seg positiv til eit forprosjekt som kan gje grunnlag for ein meir konkret vurdering av senteret både kva gjeld innhald, finansiering og organisering.

Rådmannen tilrår:

Det vert låyvd inntil kr. 10 000,- til gjennomføring av eit forprosjekt i høve planane om eit senter for natur- og kultur i Hemsedalsfjellet.

Løyvinga vert dekkja over konto 1889 290 - tilleggsløyvingar.

Det vert oppretta eigen budsjettpost for prosjektet - I 869 345 - tilskot senter for natur - og kultur.

Kultur- og fritidsleiaren vert kommunen sin kontaktperson i gjennomføringa av forprosjektet.

(245)

Sak nr.340 /87. Siri Elin Mørch - søknad om fritak for renovasjonsavgift.

Frå møte i teknisk utval 24. september 1987 ligg det føre slik utskrift av sak nr. 30/87:

||

Frå Siri Elin Mørch, 2000 Lillestrøm, føreligg det slikt skriv, datert 26.08.87 :

||

Det viser til mitt brev av 29. juni d.å. til formannskapet og fornyet betalingsvarsel mottatt den 24.ds., uten at det foreligger kommentarer til mitt brev.

Ved telefonisk henvendelse til kommunekassererens kontor den 25.ds. opplyses det at fornyet betalingsvarsel ble feilaktig automatisk utstedt, da mitt brev ennå ikke var oversendt kommunekassereren fra formannskapet. Renteberegning som spesifisert i nevnte betalingsvarsel skulle ikke gjelde for mitt vedkommende. Jeg tillater meg derfor å returnere det fornyede betalingsvarsel.

Kopi av mitt brev datert 29. juni vedlegges som avtalt og jeg benytter samtidig anledningen til igjen å påpeke urimeligheten i denne renovasjonsavgift i mitt tilfelle.

Hytta har åpen og sikker veiforbindelse kun fra medio juni til primo september og mesteparten av året er hytta følgelig uten veiforbindelse. Det vises i denne forbindelse til vedtekter for hytterrenovasjon i Hemsedal, paragraf 6, 2. avsnitt.

Sett på bakgrunn av mitt brev av 29. juni håper jeg imidlertid at beløpet kan bortfalle i sin helhet, da jeg overhodet ikke belaster kommunen med noe søppel. ||

Brevet det her vert henvist til lyder slik :

||

Med henvisning til Deres udaterte brev, mottatt den 23. juni 87, ref. HH/06 573, vedrørende tvungen hytterrenovasjon i Hemsedal kommune, gjør jeg oppmerksom på at angjeldende hytte befinner seg i Vabuleino.

Som kjent brøytes ikke veien langs Vavatn inn til Vabuleino og veien er derfor kun kjørbare når denne veien er snøfri. I denne høyden, 1125 m.o.h., er veien kjørbare ca. 3-4 måneder i året.

S æ r u t s k r i f t

or møteboka for Hemsedal kulturutval frå møte den 7 okt 1987.

Sak nr 62/87. Senter for natur og kultur i Hemsedalsfjellet.

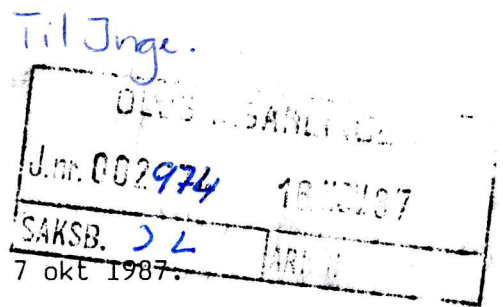
Det har kome slikt brev med vedlegg frå Svein Rosseland:

"Takker for hyggelig telefonsamtale, og vedlegger skissen til et senter for natur og kultur i Hemsedalsfjellet. I tillegg har jeg vedlagt en liste over min bakgrunn og en beskrivelse av mitt deltidsstudium ved Norges Högfjells-skole. Jeg ville også ha sendt noen fotografier av noen av de eskimoiske og norske oldtidsredskaper jeg har tilvirket, men de er ikke klare ennå.

I prosjektskissen har jeg ikke fremmet noe kostnadsoverslag. I utgangspunktet er tanken den at jeg selv skal stå for den faglige driften av senteret, og senere med muligheten til å trekke inn nødvendige krefter. Jeg anser det som nødvendig å arbeide med planlegging og oppbygging av senteret til den spede start i et års tid. Skal det kunne skje må det økonomiske grunnlaget være til stede. I tillegg må det være et lite lokale til disposisjon for utstillingsdelen.

Det letteste ville være hvis kommunen og reiselivet gikk sammen om den første, nødvendige startkapital. Statlige midler er det en lenger prosess å få löst ut. Det fant jeg hurtig ut av etter en telefonrunde.

Jeg håper at kommune og reiseliv ser prosjektet som en mulighet til i enda større grad å profilere bygdas natur og dens kulturelle tradisjon.

Som nevnt i vår telefonsamtale har jeg også lansert denne idéen for min bopelskommune Dovre. Foreløpig har ikke kommunens interesse virket overveldende. Deres første reiselivssjef, tiltrer 20/8- 87, er derimot begeistret.

Jeg føler imidlertid at jeg har det travelt med å få satt prosjektet igang. Nesten alle tenker reiseliv om dagen, og derfor er det litt viktig å utnytte idéene når de kommer fram i lyset.

Dovre Kommune regner med å ha formulert sin interesse i løpet av de kommende fjorten dagene.

Mitt håp er derfor at Hemsedal Kommune har muligheter, tilross for ferieavvikling, til å formulere sin interesse i løpet av kort tid. "

OVERSIKT OVER UTDANNING OG YRKESPRAKSIS FOR SVEIN ROSSELAND.

UTDANNING:

1. Examen Artium - naturfag - Eikeli Gymnas 1973- 76.
2. Følkehøgskole - idrett/friluftsliv - Hallingdal FHS 1976- 77.
3. Det ett- årige veglederstudiet i natur- og friluftsliv i fjellet - Norges Høgfjellsskole 1977- 78.
4. Grunnfag - Samfunnsvitenskap - Universitetet i Tromsø 1979.
5. Kunstakademi - Maleri/tegning - Århus Kunstakademi 1982- 85.
6. Det to- årige veglederstudiet i natur- og friluftsliv - Norges Høgfjellsskole fra 1985 på deltid.

Praksis:

1. Leder av studiegruppe i friluftsliv - Hallingdal FHS 1976- 77.
2. Vegleder på: Bre- og fottur for Deutscher Alpenverein Ski- und Bergsteigerschule - 1 uke 1977 - NHS arr.
3. Vegleder på: Kurs i friluftsliv - fjellskiløpning for Gerlev Idrætshøjskole - 1 uke 1978 - NHS arr.
4. Vegleder på: Seminaret Friluftsliv som pedagogik for svenske friluftslivsorganisasjoner i Lindköping - helg 1977.
5. Vegleder på: Seminar i friluftsliv ved Hallingdal FHS - 2d 1977
6. Vegleder på: Kurs i friluftsliv - brevandring - 1 uke 1979 NHS arr.
7. Vegleder på: Kurs i friluftsliv - brevandring - 1 uke 1979 NHS arr.
8. Vegleder på: Kurs i friluftsliv - fjellskiløpning for Dansk vandrelaugs Fjellvandreravdeling - 1 uke 1981 NHS arr.
9. Hjelpende vegleder på: Kurs i friluftsliv- kystseiling for Gerlev Idrætshøjskole - 1 uke 1977 NHS arr.
10. Vegleder på: Innføring i fjellskiløpning for Lambertseter VS - 2 dager 1981.
11. Vegleder på: Innføring i fjellskiløpning for Lambertseter VS - 2 dager 1986.

Anm.: M.h.t. punktene 10 & 11 henvises for bekreftelse til skolen lærere i idrett: Karen Fladset og Øyvind Bertelsen på telef 02- 28 92 95.

EN BESKRIVELSE AV UNDERTEGNEDES PÅGÅENDE STUDIER VED NORGES
HÖGFJELLSSKOLE, HEMSEDAL.

I. DEN ESKIMOISKE HALVNOMADISKE FANGSTKULTUR.

DAGLIGLIV:

Boformer: materialer, form og funksjon.

Drakter: materialer, form og funksjon.

Redskapsformer: materialer, form og funksjon.

Ferdselsmåter: til lands og til vanns.

Jakt og fangst: metoder og de nødvendige redskaper.

Sosial organisasjon: fangstsamfunnets oppbygning.

FEST:

Musikk: instrumenter og sang, dans.

Lek: barn og voksnes overskuddsliv.

Kunst: rommer kulturformen mulighet for kunstnerisk aktivitet.

MYTER OG SAGN:

Fortellertradisjon.

Belysning av religiøse forestillinger.

Kilder: litteratur, etnografiske museer (Oslo, København,
Århus), film, lydbånd.

Fordypningsmetode: rekonstruksjon og anvendelse av viktige

eskimoiske redskapstyper, modellarbeide,
friluftsliv.

II. FJELLETS KULTURHISTORIE - OLDTIDENS FANGSTSAMFUNN I DET NORSKE HÖGFJELLET.

Temaliste som under pkt. I.

Kilder: litteratur, oldssakssamlinger (Oslo, Elverum,
Köbenhavn, Århus), film.

Fordypningsmetode: rekonstruksjon og anvendelse av redskaps-
typer fra den aktuelle tid, ferdsel i
fjellområder med gamle fangstanlegg og
spor etter bosetning.

III. FORMÅLET MED VALGET AV DE TO STUDIEFELT.

Naturgrunnlaget for de to kulturtyper har mange felles trekk:

- Vegetasjonen i arktis og det norske högfjellet preges av mange av de samme plantene.
- Landdyrene er stort sett de samme, med reinen som det viktigste viltet.
- Tilknytning til havet, selv om begge kulturer har og kan ha hatt rene innlandskulturer med handelsforbindelser til kysten i ny og ne.

Gjennom studier av den eskimoiske kultur er det mitt håp å

kunne stille opp en modell av hvordan et jegersamfunn i det norske högfjellet kan ha levet. Vårt kjennskap til jeger-samfunnet er spinkelt og begrenser seg til spor etter bo-setning og funn av noen redskapstyper. Kultur er et begrep som først kan anvendes når menneskets samhandling med naturen og innbyrdes belyses.

For högfjellets jegerfolk kan det bare skje ved en gransking av kulturformer vi kjenner med liknende naturgrunnlag.

8. juli 1987, Dombås

Svein Rosseland

Mrk.

Til Norges Högfjellsskole er innberettet en litteraturliste over anvendt eskimologisk litteratur pr. 30/4- 87 på ca. 8000 s., samt annet materiell.

Over anvendt olåtidshistorisk litteratur foreligger ingen liste. Den delen av studiet ble først påbegynt vinteren i år.

SENTER FOR
NATUR OG KULTUR

I

HEMSEDALSFJELLET

EN SKISSE UTARBEIDET

AV

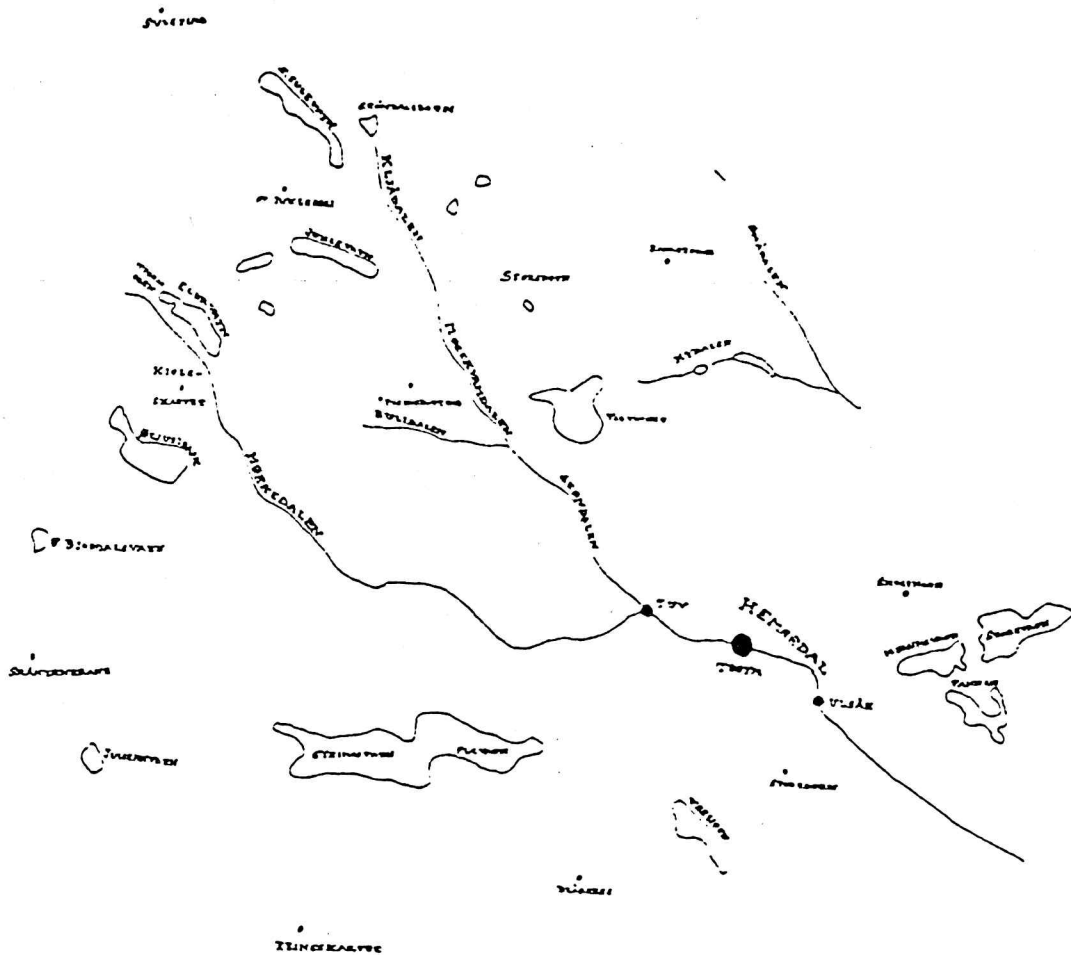
SVEIN ROSSELAND

1987

DOMBÅS

SENTERETS
ARBEIDSMARK

- NOEN AV DE RIKESTE STEINALDERFUNN I NORSK HÖGFJELL
- STOKKEBÅTEN FRA VANNIN
- FANGSTGRAVER FOR REIN
- GRAVHAUGER
- TUFTER ETTER GAMLE STÖLER (bosetning?)
- STEINBUER
- STÖLSBUER FRA NYERE TID
- PRAKTFULL NATUR

TO
HOVEDTRINN
I
UTVIKLINGEN
AV
SENTERET

I

FORHISTORIEN

I

HEMSDALSFJELLET

TIL OG MED VIKINGTID

• TREKULL FRA GLITREÓYNI 9000 ÅR GAMMELT •

II

MIDDELALDER

OG

NYERE TID

• STÖLSLIVET TAR TIL •

- HEMSEDALSFJELLET -

• NATURBESKRIVELSE •

I

• TEKST OG BILDER •

- FORTIDSMINNER -

I

HEMSEDALSFJELLET

• KARTOGRAFISK OVERSIKT •

- FORTIDSMINNER -

I

HEMSEDALSFJELLET

• TYPEOVERSIKT •

• TEKST - TEGNINGER - FOTOGRAFIER - MODELLER •

- FORTIDSMINNER -

I

HEMSEDALSFJELLET

- FUNN GJORT PÅ DE ENKELTE LOKALITETER •
- TEKST - TEGNINGER - FOTOGRAFIER - MODELLER - REKONSTRUKSJONER •
- DEPONERING AV LOKALE FUNN FRA OLDSAKSSAMLINGEN •

- KULTURFASER -

I

HEMSEDALSFJELLET

- HVA VI VET •
- HVA KAN HA VÆRT MULIG; SETT UT I FRA STUDIER AV ARKTISKE OG SUB-ARKTISKE KULTURER I NYERE TID •

- NATUROPPLEVELSE -

• VEGLEDNING •

I

- FRILUFTSLIV MED KULTURHISTORIE •
- TEMATURER - KURS - VEGLEDERUTDANNING •

MOMENTER

TIL

SENTERETS AKTIVITET

KULTUR OG NATUR

I

HEMSEDALSFJELLET

- EN VANDRING I HEMSEDALSFJELLET •
- OG IGJENNOM
- DETS 9000 ÅRIGE BOSETNINGSHISTORIE •

- fottur med vegleder.
- overnatting på stöler- stölskost.
- turer av varighet fra 2- 5 dager.

KULTUR OG NATUR

I

HEMSEDALSFJELLET

- NATUROPPLEVELSE •
- fra fjellbjørk til høgfjell •
- vann og vassdrag.

- NATUR OG KULTUR •
- fortidsminner.
- stölslivets historie.

- dagsturer med vegleder.

NATUR OG KULTUR

I

HEMSEDALSFJELLET

•STEINBRUKENDE TID I FJELLET•

•husly i rekonstruert telt fra steinbrukende tid

•rekonstruksjoner av datidens redskaper•

•ildmaking med ildbor•

•matlaging etter datidens metoder•

•NATUROPPLEVELSE•

•vegledning i ferdsl i fjellet•

SENTERET
I
LOKALSAMFUNNET

- REGISTRERING AV UREGISTRERTE FORTIDSMINNER I SAMARBEID MED LOKALBEFOLKNINGEN.
- FOREDRAGSKVELDER MED KAPASITETER FRA:
UNIVERSITETETS OLDSAKSSAMLING.
INSTITUTT FOR ETNOLOGI.
INSTITUTT FOR FOLKEMINNEGRANSKING.
- INNGÅ SAMARBEID MED SKOLEVERKET PÅ STEDET.
- UTDANNING AV LOKALE VEGLEDERE TIL LEDELSE AV TEMATURER.

SENTERET
I
REISELIVETS LAVSESONG OG VINTERSESONG

- FOREDRAGSKVELDER PÅ HOTELLENE OG RUNDVISNING PÅ SENTERET.

Kultur- og fritidsleiaren har hatt fleire telefonsamtalar med Svein Rosseland om opplegget og den vidare handsaminga av saka.

Dette tiltaket som Svein Rosseland her kjem med framlegg om er svært interessant sett frå eit kultursynspunkt. Det burde og vera ein fin tilvekst til dei aktivitetar ein har å tilby turistar i Hemsedal. Det er likevel ynskjeleg å få avklara ein del ting nærare før kommunen tek endeleg standpunkt til å delta i prosjektet.

Kultur- og fritidsleiaren tilrår:

Hemsedal kommune ser svært positivt på ideen om eit senter for natur og kultur i Hemsedalsfjellet.

Svein Rosseland får i oppdrag å utarbeide eit forprosjekt for tiltaket, der ein bør få nærare belyst desse sidene ved tiltaket:

1. Målsetjing for tiltaket.
2. Utvikling av prosjektet.
 - a) organisering/bemanning
 - b) behov for lokale/utstyr
 - c) samarbeid med kommunen/reiselivet
 - d) framdriftsplan.
3. Økonomi.
 - a) eigenfinansiering
 - b) lånebehov/tilskotsbehov
 - c) kommunal deltaking
 - d) vurdering av lønsemda i prosjektet.

Det vert oppretta avtale med Svein Rosseland om økonomisk godtgjersle for å utarbeide forprosjektet, og det bør setjast ein rimeleg tidsfrist for arbeidet. (Rosseland har sagt at han vil trenge omlag ein månad på arbeidet).

Vedtak: Tilrådinga vert vedteken. Samrøystes.

Rett utskrift

Hemsedal kulturkontor den 13 okt 1987

For kultur- og fritidsleiaren:

Olveig Brandvoll

Olveig Brandvoll

fullmekt